

سوالات آزمون نهایی درس: تاریخ ۱		تعداد صفحه: ۲	رشته: ادبیات و علوم انسانی	باعت شروع: ۱۰:۳۰
پایه دهم دوره دوم متوسطه		تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۱۶	نام و نام خانوادگی:	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir		
ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)			
۷	اظهار نظر و قضاوت: (هر مورد ۱ نمره) الف- به نظر شما، چرا کورش هخامنشی در تاریخ همواره تحسین و تکریم شده است؟ ب- به نظر شما، عوامل توانمندی سپاه اشکانیان در نبرد با دشمنان خارجی مانند امپراتوری روم چه بود؟			
۸	مقایسه پدیده های تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) الف- ویژگی های دولت شهرهای آتن و اسپارت را با یکدیگر مقایسه کنید. ب- شیوه حکومت اشکانیان و ساسانیان را مقایسه کنید.			
۹	توصیف، فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگی های پدیده های تاریخی: (هر مورد ۵/۰) الف- نخستین و دومین گام کار باستان شناسان را ذکر کنید. ب- راهها و وسایل حمل و نقل در ایران باستان از چه جنبه هایی دارای اهمیت بود؟ (ذکر دو مورد کافی است) ج- در آیین زرتشتی، دو خصلت و ویژگی زن خوب کدامند؟ د- هخامنشیان چه میراث های تمدنی به یادگار گذاشته اند؟ (ذکر دو مورد کافی است)			
۱۰	کاربست شواهد و مدارک تاریخی: (هر مورد ۵/۰) متن زیر را بخوانید و به پرسش های آن پاسخ دهید: داریوش یکم در سنگ نوشته کاخ آپادانای شوش گوید: « این کاخ که در شوش برپا ساختم، تزییناتش از مسافت های دور آورده شد... الوار درخت سدر از لبنان حمل شد. سنگ گران بهای لاجورد و عقیقی که در اینجا به کار رفته، از سغدیانا آورده شد. سنگ گران بهای فیروزه از خراسان آورده شد که اینجا تراش خورد... کارگرانی که سنگ را تراش دادند، ایونایی و ساردی (هر دو واقع در آسیای صغیر) بودند. زرگرانی که طلاکاری کردند، مادی و مصری بودند. مردمانی که درودگری کردند، ساردی و مصری بودند. مردانی که آجر پخته درست کردند، بابلی بودند. مردانی که دیوار را زینت کاری کردند، مادی و مصری بودند... داریوش شاه گوید: در شوش کاری بسیار بزرگ شد. اهوره مزدا، مرا حمایت کند». الف- محتوای این سنگ نوشته، کدام ویژگی هنر و معماری هخامنشی را نشان می دهد؟ ب- فراوانی نام های مناطق در این سنگ نوشته، کدام ویژگی حکومت هخامنشی را نشان می دهد؟			
۱۱	تشریحی: (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی) در گاه شماری اوستایی، چگونه مشکل عقب افتادن یک شبانه روز در هر ۴ سال از سال حقیقی حل می شد؟			
۱۲	ابداع کشاورزی چه پیامدهای مهمی برای بشر داشت؟ (ذکر یک مورد کافی است)			

سوالات آزمون نهایی درس: تاریخ ۱		تعداد صفحه: ۲	رشته: ادبیات و علوم انسانی	بساطت شروع: ۱۰:۳۰
پایه دهم دوره دوم متوسطه		تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۱۶	نام و نام خانوادگی:	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir		
ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)			
۱۳	چرا اقوام آریایی برخلاف مردمان ایلام، بین‌النهرین، یونان و.... برای خدایان خویش معابد باشکوه نمی‌ساختند؟			
۱۴	زبان‌های ایرانی نو، به چه زبان‌هایی گفته می‌شود؟			
۱۵	اهداف سلوکوس و جانشینان او از ایجاد شهرهای جدید و کوچاندن یونانیان به این شهرها چه بود؟ (ذکر دو مورد کافی است)			
۱۶	نتایج و دستاوردهای کاوش‌ها و تحقیقات جدید را درباره تاریخ ایران باستان توضیح دهید. (ذکر دو مورد کافی است)			
۱۷	عوامل مؤثر در سقوط ساسانیان را بنویسید. (ذکر دو مورد کافی است)			
۱۸	نظام طبقاتی جامعه ایران در عصر ساسانیان تحت تأثیر چه عواملی گسترش یافت و تثبیت شد؟			
۱۹	چرا اشکانیان و ساسانیان مانع از ارتباط مستقیم تجاری میان امپراتوری روم با هند و چین می‌شدند؟			
۲۰	چرا دوره ساسانیان اهمیت بسزایی در تاریخ دین زرتشتی دارد؟			
۱	پیروز و سربلند باشید			

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: تاریخ ۱	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۳۰:۱۰ صبح
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳		
پایه دهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۳ صفحه	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://azmoon.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) صحیح (./۲۵)	درس ۴، ص ۳۸
	ب) غلط (./۲۵)	درس ۸، ص ۷۶
	ج) غلط (./۲۵)	درس ۱۲، ص ۱۰۹
۲	الف) ۲- حمورابی (./۲۵)	درس ۴، ص ۳۷
	ب) ۳- چندرا گوپتا (./۲۵)	درس ۵، ص ۴۵
	ج) ۱- شی هوانگ تی (./۲۵)	درس ۵، ص ۴۷
۳	الف) کاخ تیسفون (./۲۵)	درس ۱۶، ص ۱۵۰
	ب) طاق بستان (./۲۵)	درس ۱۶، ص ۱۵۱
۴	الف) ۳- کشف رود (./۲۵)	درس ۸، ص ۷۲
	ب) ۱- سالنامه شاهان آشوری (./۲۵)	درس ۹، ص ۸۱
۵	الف) <u>عبادت و شکرگزاری</u> به درگاه خداوند (ذکر یک مورد کافی است.) (./۲۵)	درس ۱۲، ص ۱۱۶
	ب) <u>شریف و آزاده</u> (ذکر یک مورد کافی است.) (./۲۵)	درس ۹، ص ۸۰
۶	الف) تاریخ، علمی است که به مطالعه جنبه های مختلف زندگی انسان ها و جامعه ها در گذشته می پردازد (./۵) و علل و نتایج افکار و اعمال پیشینیان را بررسی و تحلیل می کند. (./۵)	درس ۱، ص ۲
	ب) در زمان حکومت اشکانی، نقل داستان های ملی و پهلوانی، رواج فراوان یافت (./۵) و شاعران و موسیقی دانان دوره گردی که به گوسان ها معروف بودند، با شور و هیجان بسیار، این داستان ها را از حفظ برای مردم می خواندند. (./۵)	درس ۱۵، ص ۱۳۸
	(کلیدواژه: شاعران و موسیقی دانان - نقل داستان های ملی و پهلوانی ذکر هر دو مورد نمره کامل تعلق می گیرد.)	
۷	الف) کورش نه به دلیل سرزمین هایی که گشود، بلکه به خاطر شخصیت انسانی همواره تحسین و تکریم شده است. (./۵)	درس ۹، ص ۸۴
	در روزگاری که قتل و غارت و کشتار، روش معمول فرمانروایان و فاتحان بود، کورش با پرهیز از چنین رفتاری، شکل جدیدی از فرمانروایی را به جهان معرفی کرد. (./۵)	
	(کلیدواژه: رفتار مدارا جویانه و انسانی کورش - پرهیز از قتل و کشتار) (ذکر هر دو مورد نمره کامل تعلق می گیرد.)	
۷	ب) ۱- سواره نظام چابکی بود که در هنگام سواری تیراندازی می کرد و باعث از هم پاشیدن لشکر دشمن می شد. ۲- پیشینه صحرانوردی شان بود که به آنان توانایی جنگیدن و تحمل مشقت را داده بود. ۳- سواره نظام سنگین اسلحه که مجهز به زره و کلاه خود بود. ۴- استفاده از صدای طبل در آغاز حملات سپاه اشکانی معمولاً وحشت بسیاری در سپاه دشمن ایجاد می کرد.	درس ۱۱، صص ۱۰۷-۱۰۶
	(کلیدواژه: سواره نظام چابک و تیرانداز - پیشینه صحرانوردی و تحمل مشقت - سواره نظام سنگین اسلحه - صدای طبل) (ذکر دو مورد نمره کامل تعلق می گیرد.)	

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: تاریخ ۱	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۳۰:۱۰ صبح
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳		
پایه دهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۳ صفحه	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://azmoon.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

۱۵	۱- آنها قصد داشتند فرهنگ یونانی را در ایران و دیگر متصرفات اسکندر در آسیا رواج دهند. ۲- ساکنان آنها وظیفه داشتند از وقوع شورش‌های احتمالی و هجوم طوایف کوچ‌رو جلوگیری کنند. ۳- از سوی دیگر، این شهرها زمینه گسترش فعالیت‌های تجاری با سرزمین‌های دور و نزدیک را فراهم می‌آوردند. (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۰/۵). درس ۱۰، ص ۹۱	۱
۱۶	۱- بخشی از آثار تاریخی کشف شده به موزه‌های اروپا و آمریکا انتقال یافت. ۲- این آگاهی‌ها کمک کرد تا سلسله‌های پادشاهی مادی تا ساسانیان بهتر و بیشتر شناخته شوند و امکان تشخیص تاریخ واقعی از افسانه، تا حدودی فراهم آمد. ۳- کاوش‌های باستان‌شناسی و پژوهش‌های جدید همچنین نشان داد که چندین هزار سال پیش از مهاجرت اقوام آریایی، ساکنان فلات ایران به یکجانشینی و کشاورزی روی آورده و تمدن نسبتاً پیشرفته‌ای را بنیان نهاده بودند. ۴- تقسیم‌بندی جدیدی بود که مورخان از تاریخ ایران در دوره باستان ارائه کردند. (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۰/۵). درس ۷، ص ۶۵ (کلیدواژه: انتقال آثار تاریخی به موزه‌های اروپا و آمریکا- شناخت پادشاهی ماد تا ساسانیان- یکجانشینی ساکنان فلات ایران قبل از مهاجرت آریایی‌ها- تقسیم بندی جدید تاریخ ایران (ذکر دو مورد نمره کامل تعلق می‌گیرد.))	۱
۱۷	۱- ضعف قدرت سیاسی پادشاهان ساسانی به دلیل اختلاف و درگیری پیاپی با اشراف و بزرگان؛ ۲- شورش مکرر فرماندهان نظامی و دخالت آنان در کشمکش‌های سیاسی؛ ۳- نارضایتی توده مردم از حکومت ساسانی به سبب وجود نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی و عدم مقاومت جدی آنان در برابر اعراب؛ ۴- کاهش توان اقتصادی حکومت ساسانی به سبب طغیان رودخانه‌های دجله و فرات، شکسته شدن سدها و به زیر آب رفتن زمین‌های حاصلخیز آسورستان (بین‌النهرین)؛ ۵- پیام جذاب دین اسلام که جهانیان را به پرستش خدای یگانه و برابری و برادری فرا می‌خواند؛ ۶- انگیزه و روحیه قوی اعراب مسلمان. (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۰/۵). درس ۱۰، ص ۹۸	۱
۱۸	عامل نخست، تأسیس حکومت مرکزی قدرتمندی بود که خاندان ساسانی با توسعه تشکیلات اداری و دیوانی به وجود آوردند. (۰/۵). عامل دوم، رسمیت یافتن دین زرتشتی و افزایش نفوذ و اختیارات موبدان بود. (۰/۵). درس ۱۲، ص ۱۱ (کلیدواژه: تأسیس حکومت مرکزی قدرتمند - رسمیت یافتن دین زرتشتی) (اشاره به هر دو مورد نمره کامل تعلق می‌گیرد)	۱
۱۹	در زمان اشکانیان، ابریشم چین و ادویه هندوستان مشتریان زیادی در قلمرو روم داشت؛ بنابراین، درآمد هنگفتی از حقوق گمرکی، (۰/۵). عوارض حمل و نقل و راهداری، نصیب حکومت اشکانی می‌شد. (۰/۵). اما اشکانیان و ساسانیان هوشمندانه مانع موفقیت رومیان شدند. درس ۱۳، ص ۱۲۶	۱
۲۰	۱- حکومت ساسانی، این دین را دین رسمی ایران اعلام کرد ۲- با این اقدام، دین و سیاست به هم گره خوردند. ۳- از یک سو، پادشاهان ساسانی به پشتیبانی کامل از دین رسمی پرداختند ۴- و از سوی دیگر روحانیان زرتشتی، قدرت و حاکمیت پادشاهان ساسانی را تأیید کردند. (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۰/۵). درس ۱۴، ص ۱۳۳	۱

۲۰	جمع نمره	مصححین محترم لطفا در تصحیح سؤالات، توجه لازم به کلیدواژه‌ها داشته باشید.
----	----------	--

همکاران گرامی، خدا قوت، تمام موارد درخور اهمیت جهت نمره‌گذاری در راهنمای تصحیح نوشته شده است، خواهشمند است جهت رعایت عدالت آموزشی، اوراق دانش آموزان، صرفاً بر اساس راهنمای مذکور تصحیح و بازبینی شوند.
با سپاس از مساعدت همکاران بزرگواری